

Mihin Senioriliikkeen tulisi ensisijaisesti pyrkiä vaikuttamaan?

Tätä kysyttiin Suomen Senioriliikkeen jäseniltä, jotka osallistuivat 8.2.2016 laivaristeilyllä järjestettyyn seminaariin. Seuraavassa lyhennelmä pohdintojen tuloksista.

Ikääntyneiden ääni kuuluu huonosti. Vanhusneuvostojen tulisi olla keskeinen vaikuttamiskanava kunnassa, mutta niitä ei ainakaan vielä tunneta riittävästi. Vanhusasiavaltuutetun viran perustamista pidettiin erityisen tarpeellisena. Ikääntyneiden kohteluun tarvitaan asennemuutosta. Ikääntyvät odottavat, että heitä kohdellaan oman elämänsä toimijoina ja vaikuttajina. Oikeuksien ja ihmisarvon loukkaamistakin esiintyy, esimerkiksi joka kolmas hoidossa oleva vanhus on aliravittu. Ikäsyrijintä mm. eläkeasioissa on kasvanut kohtuuttomiin mittoihin ja media vahvistaa sitä.

Epäkohtia, joihin pitäisi puuttua on paljon, etenkin kotihoidossa. Vanhusten luona käy edelleen liian monenlaisia työntekijöitä eikä kellään ole silti aikaa. Ikääntyneitä ei itseään kuunnella tarpeeksi. Kotona asuminen edellyttäisi riittävät tukipalvelut, mutta kunnat tinkivät. Esimerkiksi ruoka viedään pakasteina, jotka jäävät monelta syömättä. Ikäihmiset pelkäävät, että vanhainkodeissa kukaan ei auta syömisessä. On ilmeistä, että resursseja tarvitaan lisää. Ikääntyneet pitävät yhteisöasumista hyvänä asumismuotona, mutta siihenkin tarvitaan palkattu toiminnan vetäjä.

Kun palvelutalossa asuvan kunto vähitellen heikkenee, hän tarvitsee lisää palveluja ja rahaa alkaa palaa, kun kaikkea laskutetaan erikseen. Miten yksinäisen yli 80-vuotiaan käy, kun eläke ei riitä välttämättömän hoivan hankkimiseen? Kuntienkin ylläpitämien palvelutalojen vuokria ikääntyneet pitävät kohtuuttoman korkeina. Lieneekö kellään tietoa, kuinka suurella osalla eläkeläisistä varat eivät riitä palvelutalojen maksuihin.

Omakotitalossa asuvalle veropohjaiset menot nousevat liikaa ja hänen on pakko muuttaa palvelutaloon. Sähkölaskukin nousee, vaikka olisi kuinka säästeliäs. Ikäihmiset eivät hevin turvaudu toimeentulotukeen eikä sitä edes myönnetä, jos on omakotitalo. Asumisoikeusasunnoista ikäihmiset ovat kiinnostuneita, mutta pitävät niitä kalliina. Kuntia tulisi velvoittaa osoittamaan vuokra-asuntoja. Ikäihmiset ovat avoimia kaikille asumismuodoille.

Kotona asumista tukevat palvelut kuntoon

1. Vanhusasiavaltuutetun viran perustaminen.
2. Hoitajamitoitus riittäväksi
3. Ennalta ehkäiseviä palveluja ja kuntoutusta lisää
2. Kotikuntoutus otettava käyttöön
3. Tukihenkilöitä kotona asuville ikäihmisille
4. Kotipalveluja ja niiden koordinoitua kehitettävä
5. Vanhusneuvolapalveluja kaikille ikääntyneille
6. Terveystarkastuksia ja riittävästi tukea omaishoitajille
7. Vanhusneuvostot seuraamaan vanhuspalvelujen riittävyttä ja laatua

Asumisen puitteet kuntoon

1. Esteettömyys

Kaikki uustuotanto esteettömäksi

Tekniset ratkaisut, kuten kynnykset ja tekniset varusteet käyttöön

2. Vanhojen asuntojen esteettömyys

Hissitarpeen selvittäminen etenkin isoissa vuokrataloyhtiöissä

Kaikki vuokranantajat tarjoamaan hissillisiä asuntoja ensisijaisesti ikääntyneille

3. Rahoitus

Asumisoikeusasuntoihin lisää rahaa ja turhien säädösten vähentäminen

4. Apuvälineiden kehittäminen
Portaissa kulkemisen parantaminen
5. Kustannusten nousun taittaminen
 - maanhankinta, kaavoitus
 - kuntien taksoitus
 - grynderikilpailun aikaansaaminen
 - verosuunnittelun kohtuullistaminen ja kansainvälinen kilpailu

Miten eläkkeen saa riittämään?

Oikeudenmukaisuus kaiken lähtökohtana.

1. Indeksimuutos saatava hyväksytyksi eduskunnassa
2. Eläkkeiden verotus samalle tasolle kuin työtuloverotus
3. Eläketulovähennykseen korotus kuten työtulovähennykseenkin
4. Edunvalvontaan saatava parempi yhteiskunnan kontrolli, havaittu väärinkäytöksiä
5. Koko elämänaikaisen työtulon pitäisi kasvattaa myös eläkettä, nyt 68 v jälkeen ei kerry?
6. Nöyristely lopetettava, oikeuksia puolustettava
7. Matkavakuutusten ikäraja saatava pois, vaihtelee vakuutusyhtiöittäin
8. SSL voisi alkaa antaa verosuunnitteluapua, ei tarkoita veronkiertoa